10de Jaargang — Curacao den 30n. December 1893 N° 522

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA :
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

NIEUWJAAR

Wij staan wederom voor den dag, Waarde Lezers, die ons helderder dan de andere dagen des jaars het wisselvallige, het veranderlijke van het leven voor den geest brengt; de dag, die ons vervult, wel niet met droefgeestige, maar toch met diep ernstige gedachten over toekomst en verleden. Op allen echter maakt die jaarsverwisseling niet dezelfden indruk. In menig land buiten onze kleine maatschappij zouden velen dien dag ter nauwernood gedenken, hadde het burgelijk leven niet eenige gebruiken ingevoerd, die beletten hem onopgemerkt voorbij te laten gaan. Nu weten dezen wel, dat een jaar eindigt en een nieuw begint, maar een enkele ernstige gedachte, daaraan verbonden, dringt niet in hun geest door. Zij gaan door het leven en weten niet waarheen; zij worden meegevoerd door den stroom van den tijd, zonder zelfs eenigszins zijn beteekenis en hooge waarde te vatten.

Zulk een opgaan in het stof is den waren christen onmogelijk: hij ziet de aardsche dingen in een hooger licht. De laatste avond, de eerste morgen van een jaar heeft iets treffends, iets feestelijks voor hem. Van den eenen kant voelt hij het hart van genoegen, van voldoening sneller slaan; van den anderen stemt de plechtigheid van het oogenblik hem tot mannelijken ernst. Voor hem kan het niet anders. Nemen wij afscheid van een vriend, met wien wij lang te zamen geleefd en gewerkt; met wien wij veel ondervonden, veel beproevingen doorstaan hebben; die aan ons lief en leed innig deelnam, neen dan breekt dat oogenblik van scheiden niet aan, zonder dat het ons aangrijpt. Zóó staat hij voor dit ernstig oogenblik. Een jaar is heengesneld; nog weinige oogenblikken en hij treedt het nieuwe binnen. Hij staat als bij een mijlpaal, waar zoo natuurlijk een oogslag op de afgelegde baan wordt geworpen en tevens de blik vooruit gericht. Niet zonder dat een reeks van gedachten zijn geest vervult, schrijdt hij voort op het pad, dat hem verder de toekomst in zal voeren.

En waar nu peinst hij op? Vóór alles op den tijd, die zoo snel, zoo vluchtig heenvliedt. Eerst nu schijnt hij te bemerken, dat het jaar hem als uit de handen ontsnapt is. Als een uitgestrekt meer, waarvan hij den anderen oever niet kon ontwaren, had het zich aan zijn blik vertoond. Hij had er zich op begeven, het hart met beden en verlangens, de geest met plannen en besluiten vervuld; een reeks van dagen, maanden zag hij voor zich om alles tot volkomenheid te brengen, en nu—daar eindigt het jaar en hoe weinig is in vervulling gegaan.

Maar dat weinige, waar niet zijn werklust en ijver de schuld van draagt, dat weinige staat hem nu toch met voldoening voor den geest, en waarachtig christen als hij is, ontwaart hij, dat een ander gevoel in dit oogenblik opwelt in zijn gemoed: het gevoel van plicht, om God dank te zeggen voor de talrijke weldaden, die Zijn Vaderhand hem toebedeelde. Het deinzende jaar ontrolt voor zijn oogen het tafereel, van al wat hem in die spanne tijds getroost en opgebeurd, bemoedigd en verblijd heeft: alle zegeningen Gods in één woord naar lichaam en ziel. En waarlijk zijn die in het afgeloopen jaar in ons midden niet gering. Als een rijke, edelmoedige Gever, strekte God dit jaar zijn zegenende hand over ons uit en in milde regens daalde vruchtbaarheid over het land, dat een verblijdende toekomst te gemoet gaat. Vrede en rust woonden onder ons, terwijl elders de fakkel van oproer gezwaaid werd en men in vele landen van Europa sidderde voor de helsche, verborgen macht van het anarchisme, dat dood en verderf om zich heen verspreidt. Voor zooveel zegeningen moge en danklied tot God opstijgen uit ons hart en een bede tevens, dat hij zijne zegenende Hand niet van ons aftrekke, maar ons blijve sterken met zijn kracht.

Want ook wij blijven omringd door gevaren en langzamerhand neigt ook onze dag ten avond. Iedere jaarsvernieuwing herinnert ons daar telkens levendiger aan. Wij missen menigeen, die het verig jaar ons nog warm de hand drukte; wij zien naar velen om, die hun loopbaan reeds hebben volbracht en wier plaats door anderen is ingenomen. Ook ons treft eenmaal eenzelfde lot, en dit juist is de gedachte, die meer dan alles, ons in deze oogenblikken met diepen ernst moet vervullen.

Bij een andere klasse van nieuwjaarsvierders — en die is onder ons ruim vertegenwoordigd — ontwaart men van dat diep ernstige geen spoor. Bij hen behooren rauwe, schetterende, met alle fatsoen en zedelijkheid spottende liederen en kreten en afschuwelijke gebaren tot den toon van nieuwjaarsfeestviering. Uitgeput wordt het oude jaar aldus geëindigd en nog ellendiger het nieuwe begonnen.

Wij maken daarom, nu wij hierover schrijven, van deze gelegenheid gebruik, om wederom de aandacht van de overheden, die met het toezicht op de publieke vermakelijkheden in het algemeen en voornamelijk dezer dagen belast zijn, te vestigen op de afschuwelijke, menschverlagende publieke tamboerdans, het zingen van schandelijke liederen in het openbaar enz, als waardoor, bijvoorbeeld, de heilige Kerstdagen, die dierbaar zijn aan den waren Christen, ontheiligd zijn. Wij behoeven hier niet in bijzonderheden te treden. Sinds jaren zijn de zeden op dit

---

FEUILLETON

UN BIERNES SANTOE NA SICILIA.

Si den e tempoe-ai di fé, un hende lo a lamanta i nuncia, koe lo jega dia koe Biernes-Santoe lo no ta un dia wardá pa un pueblo catolico, koe e dia-ai goebierno lo saca ley, koe comerciante lo haci negocio; koe e dia-ai mundoe lo tin dibersion, koe e dia-ai hende lo no ripara den ciudadnan ningun sinjal di tristeza, anto pueblo koe lo a tendé e profeta-ai, lo a grité:

Tapa, makistador, bo ta blasfemá género futuro!

I sinembargo, mi ta puntra boso, si un homber asina lo tabata un profeta falsoe?

Segun promesa hacir na su mama, Salviati a bai huntoe coe multitud pa honra Cruz i pa asistí na ceremonia di pasion, dolor i morto di Cristoe.

Ta com bini, koe e historia-aki contá caba for di diez-ocho siglo pasá, nunca hende ta scuché coe indiferencia? Ta com bini, koe historia di morto di Jioe di Maria no ta loebidar den tempoe di sigloenan pasá, un época, den cual asina tantoe a bai perdir? Ta pasobra morto di Cristoe no ta un moerimentoe ordinario, no ta morto di un hende, ta morto di un Dios, koe kier a moeri.

Despues koe nan a canta oficio di Biernes-Santoe ketoe i di un manera tristoe, e Sacerdote koe mester a anuncia dolornan di Jioe di hende, a subi preekstoel, i despues koe e *Crux ave, spes unica*, halza pa e pueblo na rodia, a caba, deber di e Pader a coeminza.

Pa haci su palabranan drenta e multitud deboto i atentivo, el no tabatin mester di elocuencia di school; o no, tendendo el, hende lo a bisa koe el no a leza mas koe dos boeki: Bijbel i Evangelio; pa conmové alma, tal ta suficiente també.

Den e catedral grandi, na meimei, na bandanan den kapelnan, vloer di piedra tabata invisible; el tabata invisible pa e cristiannan riba otro, i ora nomber di Hesus tabata sona, mil cabeznan tabata manera paloe di maisji, koe, mové pa un bientoe suave, tabata haci nan tapoesji zak i subi.

E Sacerdote tabata papia asina fuerte i coe asina tantoe uncion riba deber di sigi Salbador, di pordoná nan koe a ofendé nos, koe pueblo a coeminza jora di sintimentoe.... Ser prudente, el a grita, si boso no kier pordona, si rabia i odio ta reina den boso coerazon, di bisa cada mainta: "Nos Tata koe ta na Cieloe," pasobra den es oracion-ai bo condenacion lo ta boetá.... Boso ta bisa: "Pordoná nos manera nos ta pordoná.... Tené cuidao, koe Dios no ta cohé boso na e palabra i pordoná boso na mes manera koe boso ta pordoná!.... I di repiente animá pa es inspiracion ai, koe por bini solamente for di cieloe, el a halza imagen di Cristoe crucificá, koe tabata tapá coe un sluier pretoe.... i coe un boz duroe el dici: Ata boso Dios, Su cara ta tapá, pa no mira esnan koe ta perseverá den odio.... El ta keda scondir, pasobra boso no ta dignoe di contemplá cara di El, koe boso no kier imitá, koe boso ta crucificá di nobo!

Es ora toer hende a cai na rodía i grita jorando i coe snik: Moenstra, moenstra nos imagen di Hesus, nos Salbador!

No, no, lo mi no moenstra es imagen consagrá, promer koe boso a kita toer deseo na vinganza for di boso coerazon..... *moenstra, moenstra nos imagen di Cristoe!*

No, no, lo mi no habri cara di Jioe di Maria; el a sufri basta, mi no kier penetré mas tantoe. I mas koe soempinjanan di su corona, koe staal di lanza, koe claboenan koe a traspasá e manoe i pianan, El ta sufri pa vinganza i odio! i esainan ta reina ainda den e lugar-aki — mi no ta moenstra pa boso imagen di Hesus. Ai! larga nos mira, larga nos mira e Dios, koe nos kier adorá!

No, No!

Inexorable e orador a fica, su manoe a keda sera e sluier pretoe, koe tabata pasá riba es imagen.

Es ora-ai un hende, koe tabata leuw for di preekstoel, a manda un di su criarnan, pa pidi e Pader di scucha deseo di e cristiannan reuni, ma el no tabata por haci un camina den e pueblo koe tabatin den e misa grandi, i el no a logra di jega cerca e Sacerdote.... Su sjon a lamanta, i for di lugar camina el tabata, el a grita meimei di e silencio, koe a sigi riba ningamentoe di e pader: "Descubri, descubri, tata! imagen di Salbador, i den toer cos lo mi obedecé bo!"

Coe e palabranan-ai bista di toer hende a bira na el koe a kibra silencio. Ta kende ta sina tribir di halza boz den bista di altarnan?

Tabata Salviati!

I parando net riba su curpa, el a repití coe e Sacerdote: "Descubri, descubri imagen di Dios, koe a pordona!.... ta mi Salviati, Salviati koe ta asina afamado, koe ta asina spantá den Messina; Salviati, conocí pa su vinganza; Salviati asina obstinar den su odio, asina cruel coe su enemigoenan. Moenstra, moenstra imagen di Cristoe!... i Sacerdote di Senjor, scucha mi huramento: "Mi ta pordona inmediatamente i no solamente

stuk hier niet verbeterd. En zoolang aan deze verbetering niet door allen wordt medegewerkt, ga men niet groot op de beschaving van ons eiland. Waar verstand en hart door dierlijke vermakelijkheden bedorven worden, daar mag de beschaving in een uitgelezen kring besloten zijn, maar, wat zij wezen moet— een algemeen goed—dat is zij niet.

Werken wij allen, Waarde Lezers, ieder in zijn kring, tot die vooruitgang mee, dan zal het ons dierbaar Curaçao een blijde toekomst te gemoet gaan, in wier vruchten wij allen hopen te deelen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Zondag 31 Dec. zal de Gouverneur niet ontvangen.

De Adjudant bij den Gouverneur,
R. W. van WIERINGEN.

Bij Gouvernements beschikking is tot het doen der indeeling bij de Schutterij, het onderzoeken van en beslissen op de redenen van vrijstelling en uitsluiting van dat korps, voor het jaar 1894, eene commissie benoemd, samengesteld uit de heeren: W. G. F. Hellmund en Mr. Th. J. A. Nuijens, leden van den Kolonialen Raad, J. J. Pietersz, Kapitein bij de Stedelijke Schutterij, A. D. Capriles, 2de Luitenant en K. Peiliker, Sergeant-Majoor bij dat korps: terwijl de heer J. F. K. van Eps, Kapitein-Adjudant, als Secretaris aan de genoemde Commissie is toegevoegd.

is voor het jaar 1894 een Schuttersraad benoemd, bestaande uit:
den kapitein M. Capriles,
„ 1ste Luitenant H. H. R. Chapman,
„ 2de „ A. J. B. Leyba,
„ Sergeant-Majoor E. Osorio,
„ Sergeant A. J. F. de Veer,
„ Korporaal J. C. W. Gravenhorst,
en den Schutter W. Ferguson.

is eene Commissie benoemd, bestaande uit de Heeren L. V. Leyba en J. E. van der Meulen Jr., leden van den Kolonialen Raad, met den waarnemenden Administrateur van Financien, ten einde het register van den aanslag in de belasting voor de Weerbaarheid voor 1894 op te maken.

is aan de Commisssie tot het afnemen in 1893 van de examens, bedoeld bij art. 20 van de onderwijsverordening, dank betuigd voor de door haar bewezen diensten, en zijn tot het afnemen in 1894 van die examens benoemd de heer M. J. Selhorst, lid van de School-commissie, als Voorzitter, en de heeren H. Haytink en F. Agterberg, als leden.

is aan de Commissie tot het afnemen in 1893 van de examens, bedoeld bij de artikelen 29, 32 en 45 van de onderwijsverordening, dank betuigd voor de door haar bewezen diensten, en zijn tot het afnemen van die examens in 1894 benoemd:
de heer Mr. E. I. van Lier, Administrateur der Schoolcommissie tot lid en Voorzitter; en verder de volgende in alphabetische orde genoemde heeren als leden: C. Gorsira, C. Gijzen, A. Hermus, P. J. van der Meer, H. K. A. Michelsen en M. A. Schotman.

is aan den heer Mordy. S. L. Maduro, aftredend lid van de Schoolcommissie dank betuigd voor de door hem als zoodanig bewezen diensten, en zijn benoemd tot lid van de Schoolcommissie de heer F. J. Olivier, 1ste plaatsvervangend lid: tot 1ste plaatsvervangend lid de heer S. Senior, 2de plaatsvervangend lid: en tot 2de plaatsvervangend lid de heer Mordy. S. L. Maduro.

is de heer Mr. E. I. van Lier herbenoemd tot Secretaris van de Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Hierbij wordt ter kennis van het algemeen gebracht, dat de paketbark "Gouverneur van Heerdt," uithoofde van de aanstaande feestdagen, in plaats van 24 en 31 December, 25 December en 1 Januari a. s. van Bonaire hierheen, en, in plaats van 25 December en 1 Januari, 26 December en 2 Januari a. s. van hier naar Aruba zal vertrekken.

Aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het Postkantoor wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 1e. kwartaal 1894 tot en met den 10 Januari a. s. op dat kantoor zullen worden ontvangen.

Bij niet voldoening van den huurprijs tot op den 10n. dag van het nieuwe kwartaal zal de huur als vervallen beschouwd, en over het onbetaalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van anderen beschikt worden.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar beronden brieven:

W. M. Hoijer, Sebastian Casañas, Erfilio Becker, Hendriata de Veer, P. de Veer, Federick Victory, David Casseres, Teofilo Camargo, Juan Bta. Teran, Cleofina Leon, Amalia Rimers, Ernestina Zeppenfeldt, Eduardo Ramirez, Marcelo M. Henriquez, Roderfin Lucie, Leonora Penso, Pedro A. Cedeño, David H. L. Penha, P. van der Dijs, Eliza Grimer, Simon Geltter, Gabriela Kepp, Lodowica Mateo.

NEDERLAND.

Eerlang zal koningin Wilhelmina aanvangen met de studie van het Nederlandsch staatsrecht, waarin naar men beweert, de Leidsche hoogleeraar Openheim haar leermeester zal zijn.

De laatste bijzonderheid valt moeilijk aan te nemen, daar H. M. de Regentes gewis wel de voorkeur zal geven aan eenen leermeester, die de staatsinstellingen van een Christelijk volk in Christelijken zin onderwijst, verklaart en leert toepassen aan Haar, die geroepen is eenmaal zelve dat volk te regeeren.

— De Japansche prins, die 27 dezer uit België te 's Gravenhage verwacht wordt, zal na een verblijf aldaar, naar Kopenhagen vertrekken met den minister van Japan bij ons Hof, die tevens de diplomatieke vertegenwoordiger van zijn land in Denemarken is.

— De *Telegraaf* deelt mee, dat, volgens de Napelsche *Mattino*, „ gli occhi di quasi tutti gli economisti" (de oogen van alle staathuishoudkundigen) op dit oogenblik gevestigd zijn op de belastinghervorming van onzen minister Pierson, die door het Italiaansche blad intusschen niet een „ machtig talent", maar slechts een „ bekwaam theoreticus" wordt genoemd.

Ons dunkt, zegt de *Haagsche Ct.*, na het kolossale échec, dat de minister met zijne raming van de Vermogensbelasting beliep, moet 't voor hem minder aangenaam zijn, de oogen van „ quasi tutti gli economisti" op zich gevestigd te weten.

BUITENLAND.

Italie.—Donderdag 23 Nov. heeft de Italiaansche Kamer, zooals gemeld is, eene zeer bewogen zitting gehouden. Tengevolge van de werkstakingen der telegrafisten ontbraken echter bijzonderheden. Thans blijkt, dat het rumoer veroorzaakt is door het voorlezen van het verslag der commissie van onderzoek naar het bankschandaal. In dat verslag wordt erkend, dat een groot aantal stukken betreffende de Banken ontvreemd zijn. Toen in het rapport werd gezegd, dat geen omkooping van de regeering, maar verregaande zorgeloosheid daaraan schuld was, werd door de uiterste linkerzijde gefloten. Herhaaldelijk werd de lezing van het rapport door hatelijke uitroepen afgebreken. Er werd geroepen, dat de ministerie in staat van beschuldiging moest worden gesteld.

De president verliet de zaal te midden van een onbeschrijfelijk rumoer, dat de afgevaardigden en het publiek en de tribunes maakten. De afgevaardigden bleven echter op hunne banken en eischten, dat Biancherie het presidentschap weer zou hervatten. Biancherie beval, dat de zaal ontruimd zou worden.

Aan het rapport over het onderzoek in zake het bankschandaal is toegevoegd het oordeel tegen 8 der voornaamste afgevaardigden. Grimaldi nam het geld als advocaat op, wordt daarin gezegd. Nicotera eveneens, maar deze gaf het terug. Dat Giolitti geld opgenomen zou hebben ten behoeve van de verkiezingen, is niet bewezen. Verder werd ontkend, dat Lacava voor hetzelfde doel betaald werd. De stukken, die bij Tanlongo in beslag genomen werden, zijn niet alle in handen der justitie gekomen (!!). In het rapport wordt Giolitti afkeurend beoordeeld, omdat hij de benoeming van Tanlongo tot lid van den Senaat in de hand gewerkt heeft.

Men begrijpt, dat na zulk een afkeurend oordeel over zijne houding Giolitti niet langer minister-president kon blijven. Hij trad af en zijne collega's, die met hem verantwoordelijk en aansprakelijk zijn, eveneens.

Frankrijk.— Markies De l'Angle Beaumanor interpelleerde de regeering den 25 November in den Senaat over eene straf, opgelegd aan twee militairen van het garnizoen Pamiers, omdat zij de Mis hadden gediend. Spr. zeide, dat hij een groot voorstander is van de tucht in het leger maar niet dulden kan, dat de gewetensvrijheid wordt belemmerd. De kolonel strafte hen ieder met veertien dagen arrest, nadat het feit was aangeklaagd in een anti-clericaal blaadje. De interpellant herinnerde, dat in het kamp te Châlons evenals aan boord der oorlogschepen altijd soldaten in uniform als Misdienaars optreden: onlangs werd eene uitvaart gehouden voor de in 's lands dienst gesneuvelde militairen, door den aartsbisschop van Lyon, en ook toen dienden soldaten in uniform de Mis.

De minister van oorlog, generaal Loisillon, antwoordde, dat de regeering ieders godsdienstige overtuiging eerbiedigt; de militairen waren gestraft, niet omdat zij de Mis hadden gediend, maar omdat zij het gedaan hadden, zonder daartoe verlof te vragen aan hun kolonel.

Markies De l'Angle Beaumanoir zeide, dat de beide soldaten met verlof waren en dus in dit geval vrijheid hadden te doen wat zij verkozen.

De minister wilde met behulp der linkerzijde, die hem toejuichte, toen hij verklaarde, dat, als het geval zich weer voordeed, weer straf gegeven zou worden, overgaan tot de orde van den dag; maar de Senaat was niet in de voldoende getalsterkte, om een besluit te nemen, zoodat dit uitgesteld werd.

— Een jonkman uit Vendée, die Broeder is te Tokio, moest onlangs geheel uit Japan overkomen, om zijn militairen dienst te vervullen. Zijne reiskosten kreeg hij ad 1500 francs vergoed. Te Nantes bleek, dat hij ongeschikt was voor den dienst; hij werd afgekeurd, vrijgesteld, kreeg weer 2500 francs en kan nu naar Tokio terug.

— Burger Walter, burgemeester van Saint Denis, beloofde indertijd zijnen vrienden, dat hij voor een hunner het burgemeesterambt zou inruimen, als hij tot Kamerlid werd gekozen. Eerst afwachten, of mijne verkiezing geldig wordt verklaard, zeide hij. Ze werd geldig verklaard... Burger Walter speelde den vergeetachtige. Treedt ge nu eindelijk af? is hem thans gevraagd. Neen, zegt hij: mijn opvolger moest eens fouten begaan en de socialistische partij te Saint-Dénis in het riet sturen, — en dat nooit!

Burger Walter wil dus beide sjerpen blijven dragen, een dubbelen last blijven torsen uit liefde voor ... zijn beginsel?

Duitschland. — In den Duitscher Rijksdag kwam vrijdag 24 Nov. een incident voor. Het gold de behandeling der nieuwe handelstractaten met Spanje, Rumenië en Servië. Namens de conservatieve partij, die ultra-protectionistisch is en van zooveel uitzonderingen op het toltarief niet wil weten, traden graaf Von Limburg Stirum en graaf Kanitz op. Zij verklaarden zich tegen de tractaten, waarbij de laatstgenoemde zich de klacht liet ontvallen, dat de staatssecretaris van buitenl. zaken, baron Von Marschall, geen Pruis is: ware hij dit wel, dan zou hij in het bijzonder de ontstemming in Noordduitschland over de handelspolitiek der regeering beter begrijpen. De rijkskanselier sprong den aangevallen Marschall dadelijk bij, en verklaarde op scherpen toon, van nationaal standpunt deze uitlating met leedwezen te hebben vernomen. De ambtenaren des rijks hebben slechts éene nationaliteit: de Duitsche.

— Keizer Wilhelm was op jacht bij graaf Liehnowsky. Hij heeft 70 fazanten en 1 konijn gedood. Daarvoor gebruikte hij 4 geweren en 2000 patronen.

Bij het diner, dat na de jachtpartij plaats had, heeft Wilhelm II den dirigeerstok van den kapelmeester overgenomen en zelfs gedirigeerd.

— Een protestansch candidaat in de godgeleerdheid en een dito schrijver, zijn, hoewel zij herhaalde malen in beroep zijn gegaan, door het gerecht tot aanzienlijke gevangenisstraf veroordeeld wegens het schrijven en drukken van een vlugschrift over den H. Rok te Trier, in hetwelk de Katholieke Kerk gesmaad en verguisd werd. Keizer Wilhelm heeft goedgevonden die straf te veranderen voor den schrijver in eene week hechtenis, voor den drukker in honderd mark boete.

Engeland.—Bij het Engelsche parlement hebben John Burns, Keir Hardie en andere leden der werkliedengroep een wetsvoorstel ingediend, strekkende om den Staat al de Engelsche mijnen te doen naasten. Van 1 Januari 1895 af moeten alle eigenaars van mijnen een volledig verslag indienen omtrent hunne eigendommen, waarna schatters de waarde der mijnen en der ertsen zullen vaststellen, zonder daarbij rekening te houden met de belegde kapitalen, of de winsten nog door de maatschappijen te behalen. Tot het bedrag der alsdan vastgestelde vergoedingssom zullen consols worden uitgegeven.

Het wetsontwerp regelt verder de voorwaarden voor den arbeid in de mijnen. Een afzonderlijk ministerie der mijnen zou worden in het leven geroepen.

— Na de aanneming der motie McLaren in het Lagerhuis, strekkende om den vrouwen stemrecht te geven voor de kerspelraden, wat door de regeering tevergeefs bestreden werd, is het kabinet-Gladstone nu zelf nog verder gegaan en stelt voor, den vrouwen ook het kiesrecht te verleenen voor de gemeenteraden en Provinciale Staten. Algemeen verzet openbaart zich tegen deze buitensporigheid, ook onder degenen, die voor de motie-McLaren hebben gestemd.

— Sir James Fulton, de bekende Londensche rechter, heeft niet ge-

na nan koe a causa mi pena mi ta pordoná, ma també el, koe a mata mi roeman....

Mi a boeté na sepa.

"O, moenstra, moenstra imagen di Redentor! i el koe a mata Salviaati, lo sali for di prison, lo el ta liber i mi ta pordoné, solamente un condicion mi ta boeta na su libertad, na mi pordonamentoe.

Moenstra, moenstra imagen di Hesu Cristoe!".

I na e mes momentoe e Imagen santificá a moenstra na toer su bista; lágrima tabata bacia i legria tabata reina den misa, legria den cieloe.

Rondoná pa e multitud, cargá como na triumfo, Salviati a jega su kasteel.

Porta di prison a habri i Salviati dici coe el, koe a mata su roeman: Bo ta liber; mi ta pordoná bo manera mi ta spera koe Dios lo pordoná mi.

E prisonjero a bolbé cerca su familia atrobé i ora mama di e gentil-hombre hoben a tendé toer esai, el a larga jamé na su cama di morto i coe un sonrisa angélica riba su cara, é dici: Salviati mi ta bendicioná bo, bo a moenstra bo cristian, bo a pordoná. Adios, mi ta bai canta Alleluia den Cieloe."

Su palabranan tabata confirmá; i jenar di legria, el a moeri....

talmd goede nota te nemen van de aanbeveling zijner jury verleden maand. Toen dezer dagen de assises geopend werden en onder de eerste reeks van misdadigers er zich drie bevonden, die zich aan gewelddadigheden jegens personen hadden schuldig gemaakt, verscherpte Sir James het gevangenisvonnis in ieder geval met een pak slaag met de „cat." De ergste zondaar, een vrouwenschender, kreeg 12 jaar plus 20 geeselslagen, en eenige anderen, die voorbijgangers 's avonds bij de keel hadden gepakt en „la bourse ou la vie" hadden geëischt kwamen er goedkooper af, 18 maanden en slechts 5 slagen.

Dit laatste cijfer bewijst wel hoe ontzettend pijnlijk de tuchtiging met de „cat" moet wezen, schrijft de Londensche correspondent van het *Alg. Hbl.*, en ik heb dit eerst goed begrepen, toen verleden week bij mijn bezoek aan Newgate de hoofdwachter het instrument voor mij probeerde. Hij had natuurlijk geen candidaat bij de hand, en dat had ik ook niet willen zien, maar hij ging naar een van de ijzeren palen, die het sous-terrein van de Newgate steunen en die men met eenige phantasie wel voor een menschelijken rug zou kunnen aanzien.

„Kijkt u eens mijnheer," zeide hij, „dat doet men zoo, een, twee, drie naar boven met de zweep, dan fluks naar beneden om goed op dreef te komen en dan weer naar boven met een vervaarlijken zwaai en dan kletteren de negen tongen op den rug neer, en bij den derden slag loopt het bloed er langs. U zult wel zeggen dat men daar moede van wordt, dat is ook zoo en daarom zijn wij met zijn tweeën, aan elken kant van den veroordeelde één, terwijl de doctor zijn gelaat gadeslaat en hem van tijd bij den pols houdt, valt slag op slag en binnen een minuut of 10 is er van den rug niet veel meer over dan een roode zee. Of de kerels er ook bang voor zijn? Nu, dat zou ik meenen, de meesten gillen al een half uur voordat men begonnen is en na den vijfden slag hoort men gewoonlijk niets meer, dan zijn zij of er aan gewend of „ weg."

Na deze korte en bondige verklaring was het mij volkomen duidelijk waarom de „cat" als zulk een heilzaam tuchtmiddel wordt aanbevolen. Het is een van de dingetjes die een misdadiger eens waagt door te maken, maar de souvenirs zijn voldoende voor het leven en in al mijn studies van rechtsverslagen heb ik tevergeefs gezocht naar een modernen Engelschman, die zich tweemaal op de „cat" liet tracteeren.

Belgie.— In België, waar ook de kieswet nog een van de groote kwesties is, hebben de leden der rechterzijde van Kamer en Senaat een gemeenschappelijke vergadering gehouden. Al de ministers woonden deze bijeenkomst bij, die twee uren duurde. Die tijd is geheel in beslag genomen door eene redevoering van den premier Beernaert, die de meening der regeering heeft doen kennen ten opzichte van de nieuwe kieswetgeving, welke moet worden ingesteld.

De heer Beernaert heeft er over geklaagd, dat de commissie van zelf geweigerd heeft bedeelden uit te sluiten; hij heeft er op aangedrongen dat de Kamer hun het kiesrecht onthoude. Verder heeft hij medegedeeld, dat binnenkort de laatste hoofdstukken van de kieswet zullen worden ingediend, betrekking hebbende op de proportioneele vertegenwoordiging. De regeering zal voorstellen het stelsel d'Hondt in te voeren, waarvan de heer Beernaert de inrichting uitvoerig heeft verklaard. De minister heeft nadruk gelegd op de redenen van staats- en sociaal belang, welke ten gunste van deze hervorming zijn aan te voeren.

Antwoordende op een gezegde, waarmede de heer De Lantsheere, voorzitter der Kamer, hem in de rede viel, — de heer De Lantsheere stelde namelijk de vraag, of het niet paste aan de volgende Kamer de zorg voor het instellen der proportioneele vertegenwoordiging over te laten— hield de heer Beernaert vol, dat het noodig was eens en voorgoed het kiesstelsel geheel en al te regelen. Hij verklaarde, dat iedereen natuurlijk vrij was om te stemmen naar zijne overtuiging, maar dat hij zich zou terugtrekken, indien de rechterzijde niet toestemde om althans het beginsel der proportioneele vertegenwoordiging in de nieuwe kieswet te leggen.

— De algemeene vergadering van de *Nederlandsch Werkliedenvereeniging* te Brussel werd bijgewoond door baron Gericke van Herwijnen, gezant van Nederland, en mevrouw de baronesse Gericke van Herwijnen, vergezeld van de heeren Everts, consul-generaal, en Van Stralen, directeur der kanselarij.

De Eerw. heer L. van Winkel, president der Vereeniging, die onlangs tot ridder der Oranje-Nassau-orde benoemd werd, bracht het jaarverslag uit, hetwelk de toenemende vermeerdering van het ledental, thans tot bijna 700 geklommen, bekend maakte.

— De wijding der nieuwe ijzeren kerk, die te Laeken op het Koninklijk domein is gebouwd, zou waarschijnlijk den 27 Nov. plaats hebben. Er is aan deze kerk, eene verkleinde navolging van de St. Sopiakerk te Constantinopel, 200 ton ijzer verwerkt. Geheel het hof zal die plechtigheid bijwonen.

Spanje.—Op een ledig terrein te Barcelona heeft de tuinman van een naburig heerenhuis elf bommen gevonden. Men heeft ze met veel voorzorg weggenomen en naar het gemeentelijk laboratorium gebracht.

In 48 uren tijds zijn 170 anarchisten aangehouden. Allen zijn ter beschikking van den onderzoeksrechter gesteld.

Oostenrijk. — De Oostenrijksche eerste-minister Windischgrätz heeft in den Rijksraad het program der nieuwe regeering uiteengezet, waarvan de hoofdpunten als volgt luiden:

Het kabinet, tot stand gebracht door de politieke samenwerking van de drie groote partijen uit het Huis van Afgevaardigden, zich tot deze partijen, want het rekent er op, dat zij vertrouwen zullen stellen in zijne daden. De meest dreigende taak is de hervorming van het kiesrecht. Voor deze hervorming zal men rekening moeten houden met de toestanden in de verschillende rijken der monarchie. In het kiesrecht moet men doen deelen die klassen der bevolking, welke er nog van verstoken zijn, in 't bijzonder de werkliedenklasse, met handhaving echter van de zwaarder wegende politieke rechten der burgerij en van den boerenstand. Waarschijnlijk zal de nieuwe kieswet eene vermeerdering van uitgaven noodig maken, maar zoo lang deze hervorming niet tot stand is gebracht, zal de regeering zich van andere politieke kwestiën onthouden, ofschoon zij zal blijven streven naar de oplossing van de econmische en financieele vraagstukken, zonder vermindering te brengen in de strijdkrachten des rijks.

Op het program der regeering staat verder de voortzetting der munthervorming en de voltooiing der belastinghervorming. De regeering zal hare bijzondere aandacht wijden aan het welzijn der werkliedenklassen en zich gelukkig achten, als op het gebied dier hervormingen het verschil van meening tusschen de partijen verdwijnt. De regeering is bereid, in publieke aangelegenheden openlijk de waarheid te zeggen; zij erkent het groote belang der parlementaire instellingen en is vast besloten alle elementen, die de orde en den vrede zouden kunnen verstoren, krachtig te bestrijden.

Deze verklaring werd door het Huis met groote geestdrift ontvangen.

— De nieuwe minister van financiën heeft den werklieden der zoutmijnen van Salzburg en omstreken, welke mijnen aan den Staat toebehooren, eene loonsverhooging gegeven van tien percent wegens de duurte der levensmiddelen en het goed gedrag der werklieden. Dezelfde gunst zal ook worden verleend aan werklieden der zoutmijnen in Galicië en de Bukowina.

— Het derde congres der Hongaarsche Katholieken, dat te Maria-Theresiopel zou hebben plaats gehad doch op het drijven der vrijmetselaars door minister Hieronymi onder voorwendsel der cholera verboden werd, vindt nu morgen aldaar plaats. Om den kolosalen toevloed van deelnemers te voorkomen, wat tot nieuwe belemmeringen van de zijde der Calvinistische regeering had kunnen leiden, heeft het bestuur besloten alleen afgevaardigden der verschillende parochies toe te laten. Niettemin zal het aantal deelnemers indrukwekkend zijn, te meer daar zij zulk eene massa katholieken achter hebben, die zij vertegenwoordigen.

Rusland. — Aan de *Standard* wordt uit St. Petersburg gemeld, dat het denkbeeld om een Grieksch eiland aan te koopen door den Czaar opgegeven zou zijn; maar de Russische regeering zal nu met Frankrijk onderhandelen over den afstand van Ajaccio, dat eene Russische oorlogshaven zou worden, waar eene aanzienlijke Russische vloot steeds zou gereed liggen om samen te werken met de Fransche vloot te Toulon. De vloot, die Rusland in de Middellandsche Zee aanlegt, zou bestaan uit zes schepen, waarvan drie eerste klasse.

Een hoogst belangrijke uiting van een Russisch orgaan.

De *Warschawski Dniewnik* bestrijdt het artikel van een Parijsch blad (de *Figaro*), dat den Paus de voornaamste verdienste toeschreef van het totstandkomen der Fransch-Russische verstandhouding.

Het Warschausche blad verklaart, dat de Paus nooit de leidende beweegkracht dier verstandhouding kan zijn, maar 't is duidelijk, voegt het erbij, dat hij zijne warmste sympathie moet betuigen aan eene overeenstemming, die in zekere gevallen, als de omstandigheden gunstig zijn, *de tijdelijke macht des Pausen zal kunnen herstellen.*

VERSCHEIDENHEDEN.

Een der voornaamste eereposten aan het hof des Konings van Siam, is die van den hoflaarzenuittrekker.

De etiquette aan het Siameesche hof brengt mede, dat iedereen, zelfs een minister, als hij voor zijnen gebieder zal verschijnen, zich vooraf van zijne voetbekleeding ontdoe. Voor de gehoorzaal en ook voor het kabinet des konings is daarom een kleine kamer ingericht, waarin ieder, wien een gehoor is toegestaan, zijn schoenen en kousen moet uittrekken, die dan door daartoe aangestelde beambten worden bewaard. Daarna onderzoekt een koninklijk kamerheer de voeten van hem, die moet binnengaan, wat den staat van reinheid betreft, en als hij die voeten geschikt vindt om aan een hof vertoond te worden, grijpen twee bedienden den eigenaar dier voeten onder de armen en geleiden hem naar de deur der gehoorzaal. De kamerheer, die met den titel van hoflaarzenuittrekker pronkt, hoewel hij persoonlijk niet aan dat laarzenuittrekken meedoet, is met zijn hoofd borg er voor, dat geen onreine voet het vertrek des konings betrede.

De noordelijke magnetische pool, dat punt der oppervlakte op ons halfrond, waar de magneetnaald loodrecht staat, is tot heden slechts eenmaal bereikt geworden. Dit geschiedde op 1 Juni 1831 door Sir James Clark Ross. De pool ligt in de Noor-Amerikaansche IJszee, in de nabijheid van Kaap Adelaïda, aan de westelijke punt van Boothia. Daar zag Ross de magneetnaald tot op eene boogminuut geheel loodrecht staan en bepaalde de ligging van deze magnetische pool op 70° 5' 17" noorderbreedte en 96° 46' 45" westerlengte Greenwich. Het is nu wetenschappelijk van groot belang, te constateeren, of de genoemde pool zich ook nu nog op diezelfde plaats bevindt, dan of zij, wat zeer waarschijnlijk is, gedurende de laatste 60 jaren van plaats veranderd is. De regeering der Vereenigde Staten laat een wettenschappelijke expeditie uitrusten, om de ligging van deze magnetische pool opnieuw te bepalen. De leiding van deze expeditie is in handen van professor Langley, en volgens zijn plan, zullen zijn metgezellen op een tot dezen tocht uitgerusten walvischvaarder zich van St Johns naar Repulsebaai begeven, die in de nabijheid van de noordelijke magnetische pool ligt. Daar zal een vast station opgericht worden, waar men overwinteren zal, en waar regelmatig magnetische waarnemingen gedaan kunnen worden. In het voorjaar zullen dan zwerftochten ondernomen worden, om de ware plaats van de magnetische poo te vinden en de geographische ligging ervan te bepalen.

Een firma te Kreuznach levert muziekinstrumenten en vooral strijkinstrumenten, (*Stommen-Violen*) zoo volmaakt mogelijk. Het streven dezer firma is de groote meesters in den viool-bouw na te volgen en steeds de beste houtsoort te gebruiken, zoodat haar instrumenten een krachtigen, gevoelvollen en molligen klank hebben die menige beroemde oude Cremona-viool niet kan voortbrengen. Zelfs bij reparatie kan deze firma aan de viool een merkbare verbetering van den toon aanbrengen. Bijzonder vestigt de firma de aandacht op haar "stomme violen", speciaal bestemd voor eerstbeginnenden, waarvan de naaste omgeving geen hinder heeft, ofschoon de studeerende zelfs ze heel goed hoort. Slechts geeft de uit een solide kast samengestelde viool geen naklank der luchttrillingen; in het overige komt volkomen met een gewone viool overeen. Het oordeel van alle deskundigen en muziekvereenigingen is dan ook allergunstigst. Alle andere muziekinstrumenten der firma kenmerken zich door volmaakte soliditeit, waarbij nog komt de zoo billijk mogelijke prijs.

Een stadje, dat lang van het spoorweg-verkeer verstoken was geweest, werd eindelijk in het spoorwegnet opgenomen; de toen malige minister — een nogal corpulent heer — zou bij de feestelijke opening tegenwoordig zijn.

Het stadje was met groen en vlaggen getooid, het dochtertje van den burgervader zou, aan 't hoofd van een schaar feestelijk gekleede meisjes, Zijne Excellentie een bloemruiker aanbieden, en daarna — zich tot de locomotief voor den trein wendende, die den bewindsman gebracht had, eenige versregels voordragen, die door den schoolmeester waren gedicht.

Zooals haar was ingeprent, overhandigde het meisje met kloppend hart den minister de bloemen, maar in haar zieleangst vergeet zij de voorgeschreven wendig naar de locomotief en begint met eene groetende handweging tegen Zijne Excellentie.

„Wees ons gegroet
Gij snuivend stoomros! —"

EL LADRON MISTERIOSO

———o———

Una mañana os despertáis, y echáis á faltar el reloj, el bolsillo, otros objetos de valor; y, sin embargo, ni vosotros, ni ninguno de los individuos de vuestra casa ha oido el menor ruido durante la noche; ni hay tampoco huella de cómo el ladrón entró en la casa, ni salió de ella. Echáis á correr é informáis á la policía, y decidís al propio tiempo, adquirir un perro y una escopeta. Con todo esto, daréis entender á los ladrones que, en lo sucesivo, harán bien en no volver á vuestra habitación; es un procedimiento racional; pero en el ínterin, sin embargo, vuestro reloj, bolsillo, etc., etc. ya se han perdido.

Supongamos, con todo, lo que os dijese que ese ladrón que os robó y que era vuestro no entró jamás en vuestra casa; que había nacido en ella, que había vivido en ella durante muchos años, y que nunca había salido de ella hasta el día en que se escapó con lo vuestro, aunque ni un alma humana le vió ni oyó jamás; supongamos, digo, que yo os dijese esto, y creeríais que me he vuelto loco. Pues bien, no juzguéis con tanta ligereza

Aquí están cuatro breves cartas. La primera dice como sigue: "Hará unos cuarenta días que recibí su consejo de tomar el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Había ya observado los buenos resultados que de su uso se seguían, por casos de otras varias personas; pero hoy tengo el gusto de informar á V. que estoy completamente restablecido de mi enfermedad. Digiero los alimentos bien, y todos los órganos de mi cuerpo funcionan con perfecta libertad y regularidad. De V. afmo.; (firmado) Francisco Bravo, Calle de los Alamos, 20, Linares, Provincia de Jaén, Abril 6, de 1893."

La carta que antecede está dirigida á Don Diego Molina, Farmacéutico, Linares.

La segunda carta, dirigida á los propietarios del remedio, es como sigue "Permitan Vds. que les envíe las más expresivas gracias, por haberme dado á conocer las virtudes del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, por medio de los anuncios en este país. Había estado sufriendo terriblemente de una enfermedad de estómago y encontré un gran alivio desde el momento en que empecé á tomar dicho Jarabe. De V. afma. (firmado) Aurora Clemente, Calle Duque de la Victoria, N°. 10, Málaga; Octubre, 28, de 1893."

Tercera carta: "He sufrido mucho de una enfermedad de los órganos urinarios, de la cual no había podido hallar cura, hasta que al fin, casi en la desesperación, cumpré una botella, de á catorce reales, del Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Ya no es necesario decir más; con ella experimenté al momento alivio, y ahora he restablecido, por completo, mi salud. Tengo siempre esta medicina en mi casa, y la he recomendado á todas las personas que he encontrado en mis viajes. De V. afmo. (firmado) Jesús Villanueva, (Comerciante en quincallería) La Palma, Enero 29, de 1893."

Y, por último, esta carta: "Escribo á V. para expresarle mi gratitud por los informes que, con sus publicaciones me han proporcionado con respecto al gran mérito de su Jarabe Curativo de la Madre Seigel para todas las enfermedades del sistema digestivo. Habiendo sufrido de un grave dolor de estómago, probé dicho Jarabe, y estoy ya casi completamente bien, aun cuando no he usado todavía más que una botella de él. De V. afmo. (firmado) Juan Marqués, Calle Nueva, 37, piso primero. Sevilla, Diciembre, 27, 1892."

Pues bien, todos estos casos no eran más que de una sola y única enfermedad, indigestión y dispepsia, más ó menos desarrolladas. A menudo hablamos de vernos "atacados" de enfermedad, como si ésta nos asaltara desde fuera como podríamos ser asaltados por un hombre, pistola ó cuchillo en mano. Este es el error que al principio de nuestro artículo hemos tratado de destruir con la comparación del "ladrón que había nacido en nuestra misma casa." Lo opuesto á ese error, es lo verdadero; la enfermedad se alimenta dentro, pero se manifiesta fuera; es como un ladrón que habita los bajos de nuestra casa, y se llama "Indigestión y dispepsia;" y el sinnúmero de "dolores" que por él sufrimos, son hijos suyos.

La indigestión crea un veneno que se esparce por todo el sistema, por medio de la sangre, lo mismo que la inmundicie es arrastrada por una corriente ó un río á muchas leguas de distancia de su origen. De la indigestión se derivan el reumatismo, la bronquitis, la tisis, los dolores de riñones, las afecciones nerviosas, la influenza, etc., cuyos especiales resultadeos dependen únicamente del lugar en que viene á fijarse el verus de la enfermedad. Así, pues, cualquiera que vuestra enfermedad sea, tomad el Jarabe Curativo de la Madre Seigel, que él limpia y corrige el estómago, y os devolverá la salud.

No perdáis tiempo, porque este ladrón no está nunca satisfecho con robaros la comodidad, sino que, á menudo os raob también la vida.

———o———

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAÇAO